

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

(N:o) Kyrkohist.
Allm.

Däckelser
på
Missionsfälten

av
J. E. Lundahl

Stockholm 1922
Svenska Missionsförbundets Förlag

· Sv. 41/615

V Ä C K E L S E R

PÅ

MISSIONSFÄLTEN

AV

J. E. LUNDAHL

STOCKHOLM 1922.
SVENSKA MISSIONSFÖRBUNDETS FÖRLAG.

Stockholm 1922
SKANDINAVISKA TRYCKCENTRALEN

F Ö R O R D.

En stor del av de väckelser, som i det följande skildras, ha försiggått inom de kristna församlingarna på missionsfälten. Väckelserna ha varit av olika beskaffenhet, beroende på det förhandenvärande läget. På somliga fält, såsom i Indien och Kina, ha de nästan uteslutande haft till mål de kristnas uppvaknande och förnyelse. På andra platser, såsom t. ex. i Korea, har väckelsen visserligen haft sin rot och medelpunkt inom den kristna församlingen, men dess följder ha till största delen visat sig i verksamhet för andras frälsning. Med avseende på rena väckelserörelser bland icke kristna folk har blott ett exempel medtagits, nämligen den rörelse, som för åtskilliga år sedan gick fram bland miaofolket i Kina. På detta område är ju annars missionshistorien mycket rik.

Skildringarna avse alltså icke att giva någon historik över de väckelser, som vid olika tider gått fram över missionsfälten, utan endast att lämna några exempel på sådana rörelser. Uppgiften har också begränsats till väckelser, som haft rent andlig karaktär och som gått direkt till människornas hjärtan och samveten. På grund härav äro icke de massrörelser medtagna, som under de senare åren gått fram bland

Indiens lägre kaster. Icke heller ha medtagits sådana rörelser, som vissa tidsperioder kunnat visa sig bland olika folk eller folklager genom ett större intresse för kristendomen eller större beredvillighet att höra dess förkunnelse.

Skildringarna ha skrivits under förhoppning, att någon nytta därav må komma Guds församling i Sverige till del.

Stockholm i september 1922.

J. E. L u n d a h l.

Väckelserna på Khasiberger i Assam.

Den egentliga väckelsetiden på detta fält står i nära sammanhang med den världsbekanta väckelsen i Wales. I Assam, det nordostliga hörnet av Indo-brittiska riket, arbeta missionärer tillhörande metodistkyrkan i Wales. Dessa hade redan under några år bett Gud om "regn och fruktsam tid från himmelen". Även i Wales hade missionsvännerna förenat sig om att uppsända böner för missionen och församlingen i Assam. Underrättelserna om de underbara välsignelserna i hemlandet drevo missionärerna till allt större iver i bönen. Och i mars 1905 föllo de första skurarna. Då voro missionärerna och de infödda medhjälparna samt många av församlingsmedlemmarna samlade till ett s. k. äldstemöte i Pariong. Man hade de föregående dagarna enträget bett Gud om välsignelse och den Helige Andes utgjutelse över denna sammankomst. Bönen blev hörd på ett underbart sätt. "Vi sågo med våra egna ögon Guds Ande komma ned i kraft över de försam-

lade. Aldrig förr hade vi upplevat något sådant, och vi prisa Gud därför" — skriver en av missionärerna.

Samme missionär sammankallade strax efter sin hemkomst till Ranthong de kristna och berättade för dem om vad han varit vittne till på äldstemötet i Pariong. Då han slutat sin berättelse, föllo alla på knä och ropade till Gud om en väckelse. Och Anden från höjden kom även över denna församling. "Sedan den dagen" — skriver missionären — "är vårt folk som omskapat. De komma gärna till mötena, de älska Guds ord, äro ivrigare i bönen, ha mer kärlek till sin nästa, ha mera mod och nitälskan i att utbreda evangelium. Hedningarna förvåna sig över denna förändring hos de kristna och många av dem komma för att höra evangelium."

Redan på vägen till det omtalade äldstemötet hade små hopar av kristna hållit bönemöten och känt sig i salig gemenskap med Herren. Många trodde sig höra liksom himmelsk musik i fjärran och menade, att det var sång från andra kristna. Men det visade sig, att ingen varit där. Efter det egentliga mötet firades Herrens Nattvard. Det var en välsignad stund, som räckte ända till midnatt. På morgonen förenades man åter till bön,

och deltagarna voro, såsom en av dem uttryckte sig, "druckna av Guds kärlek". Många gingo därifrån omedelbart till byarna i grannskapet för att förkunna evangelium. Innan månadens slut voro samtliga församlingar på Khasibergen gripna av rörelsen.

På stationen Tscherrapundschi samlades församlingen någon tid därefter till nattvardsgång. Meningen var att då också hålla ett särskilt möte för de infödda lärarna. Men mötet gled ledarna alldeles ur händerna. "Som en eldflamma, som en stormvind kom Anden över församlingen och ryckte allt med sig." En flicka bad under riktig ångest, att Gud måtte frälsa hennes släktingar. Plötsligt började nästan alla ropa om syndernas förlåtelse. Det var ett virrvarr i skaran, men det var gripande att höra nödroppen. Intet tycktes kunna bringa lugn och ordning. Den ene försökte med en sång, den andre med en annan. Hedningarna, som voro med, sprungo till och från och visste ej, vad de skulle göra åt saken. Så småningom inträdde emellertid åter lugn.

Vid en senare sammankomst var glädjen över syndernas förlåtelse så stor, att många hoppade och sprungo fram och tillbaka, under det andra ännu kämpade i ångest över sina synder och först

senare funno frid och visshet. Härifrån utbredde sig elden till andra byar, där samma uppträden förekommo, ja till och med i stegrad form. Samtidigt med syndaångern visade sig också rättfärdighetens frukter: stulet gods återställdes, gamla skulder betalades och ömsesidiga mellanhavanden uppgjordes. Många av de frigjorda gingo från hus till hus för att inbjuda människorna till Herren. Andra gingo ut på landsvägarna för att där tala och bedja med de förbigående.

I Schillong, där en del ämbetsmän och uppsatta personer bodde, härskade i församlingen mycken likgiltighet och död namnkristendom. Men även här började Guds Ande verka. Man höll bönemöten och bad om väckelse. Dessa möten voro i början mycket fåtaligt besökta men blevo snart mera allmänna. En afton, då en medlem särskilt allvarligt bett Gud om en rikare andeutgjutelse, föllo några in i bönen, först i viskande ton, sedan högre och högre, tills flertalet av de församlade med hjärtskärande skri anropade Gud om syndernas förlåtelse, under det att andra voro utom sig av fröjd över att Guds kraft visat sig verksam till att frälsa och saliggöra. En moder, som en längre tid bedit för sin dotter, jublade och klappade i händerna, då hon såg henne ligga för Herrens

fötter och bedja om nåd. En ung man, som ända dittills varit likgiltig och världsligt sinnad, kände ångesten för Guds vrede på ett så verkligt sätt, att han ville fly, men han kunde icke komma därifrån. Han ropade högt om nåd, ångesten försvann och hans hjärta fylldes med frid.

I Labyrtun rådde länge lugn och stillhet. Men i maj 1905 kom väckelsen även till denna plats. Hela byn kom plötsligt i rörelse. Ehuru arbetet med risfälten trängde på, hade man nu viktigare saker att tänka på. Man tillbragte dag och natt i bön. Vid en sammankomst lågo 16 personer på knä i förtvivlan, emedan de hade tjänat onda andar och nu på en gång kände sig ställda inför den levande Guden. De voro utom sig av förskräckelse. Men vid Frälsarens kors fingo de lägga av sin syndabörda och finna frid. Bespottare och drinkare blevo omvända. Två män kommo en gång fulla av raseri till kyrkan för att med våld bortföra sina släktingar därifrån och kraftigt giva luft åt sitt hat mot Kristus och hans lära. Men de församlade förenade sig i bön för deras omvändelse, och snart lågo även de på knä och anropade Gud om syndernas förlåtelse, tills de också funno frid.

I Schillong hölls ock i augusti 1905 ett s. k.

äldstemöte, som varade sex dagar. På söndagen kunde kyrkan icke på långt när rymma alla deltagarna, utan skaror måste stå utanför. Alla voro fattade av Guds Ande, och tack och lov uppsändes till Gud, som så nådigt besökt sitt folk. De gamla frälsningssanningarna fingo här nytt liv, och särskilt fröjdades de kristna över Kristi död på korset för våra synder och över syndaförlåtelsens gåva. Under de följande dagarna kände deras glädje inga gränser. En del förlorade medvetandet genom de starka sinnesrörelserna, och andra jublade i verklig hänryckning.

Varje år brukar på någon av huvudstationerna hållas årsmöte, då deltagare från hela distriktet komma tillsammans. För att mottaga alla gästerna få de kristna på den plats, där mötet hålles, göra rätt stora uppoffringar. År 1906 skulle det första årsmötet efter väckelsen hållas. Då bad den lilla församlingen i Mairang om den äran att få ha årsmötet hos sig. Hövdingen, som också var kristen, ville tillsammans med församlingsmedlemmarna bestrida kostnaderna. Och då kunde missionärerna ej göra annat än bevilja deras bön. Mötet började fredagen den 16 mars och räckte till den 19:de. Gästerna kommo i stora massor, många från platser, som lågo 4 à 5 dags-

resor avlägset. Församlingen väntade en pingstvälsignelse under dessa dagar.

Det var omkring 8- å 10,000 personer, som kommo tillsammans i Mairang. Redan på första dagens afton insågo värdarna, att de samlade förråden omöjligen kunde räcka till. Men hövdingen var lugn. Gud skall sörja för denna sak, menade han. Han sände bud till grannbyarna och lät hämta nya förråd, och alla gjorde gemensamma ansträngningar. De hade aldrig kunnat tänka sig, att så många skulle samlas. En gammal man, som bestämt sig för att mottaga 6 eller 8 gäster, tog emot 45. "Herren välsignade riset, så att det räckte", sade han. En änka, som skulle haft 5, bespisade 50. Gudstjänsterna måste hållas i det fria, då kyrkan var alldeles för liten.

Kl. 8 på fredagsmorgonen hölls den första sammankomsten. Ingångspsalmen sjöngs åter och åter med hänförelse, och det var som sången ej kunde sluta. Det kändes, att anden från höjden var väldig, och de europeiska deltagarna tyckte sig försatta till en väckelsesammankomst i Wales.

På lördagen var gudstjänst samt ordination av tre infödda pastorer. Vid gudstjänstens slut bad en man om ordet. Han var en gammal kristen och hade varit mycket verksam vid väckelsen. Men

nu kände han sig tvingad att bekänna, att han bedrövat Guds Ande, emedan han tegat, då Gud velat, att han skulle tala. Han kunde ej längre behärska sig utan kastade sig på marken och ropade av smärta. En förfärlig eld brände i hans hjärta. Alla måste bedja Gud med och för honom. Hela församlingen suckade. Det var, som när en storm brusar genom en skog. Mannen fann slutligen frid och kände syndaförlåtelsens ljuvlighet, och hela församlingen tackade med honom Gud.

På söndagen kl. 10 skulle hållas allmän gudstjänst. Men de församlades böner och lovsånger gävo knappast rum för någon predikan. Slutligen lyckades det för en av predikanterna att skaffa sig gehör. Man kände, att han hade ett budskap från den osynliga världen och att han var fast besluten att framföra det. Det kom under hans tal över hela församlingen en underlig förnimmelse av Guds närvaro. Nu började åter syndabekännelse å ena sidan samt tack- och lovsånger å den andra. Många tyckte sig se syner av olika slag, allt uppfordrande till att söka frälsning, medan nådens dag varade.

Missionärerna på Khasibergen voro fulla av tack till Gud. Många kunde, såsom man väl förstår, i början ej rätt förlika sig med alla dessa

uppträden och all denna oordning. Men då de sågo, att allt dock gick ut på att väcka syndakänslan hos kristna och oomvända och peka på den korsfäste Frälsaren såsom syndaborttagaren, så måste de erkänna, att det var ett Guds verk. Frukterna ha även visat, att så var. Församlingsmedlemmarna ha sedan den tiden visat en god tillväxt i alla kristliga dygder, och missionsarbetet har bland de utomstående varit framgångsrikt som aldrig förr.

På Dschaintaibergen, som ligga söder om Khasibergen och i politiskt avseende tillhöra dessa, började även en väckelserörelse. Särskilt livligt blev det efter det nämnda årsmötet i Mairang, och de yttre kännetecknen voro här desamma som på alla de andra platserna. En afton under ett möte hördes plötsligt ett hjärtskärande skri. En flicka, som varit starkt dragen till Gud, hade genom sina anhörigas hån och förföljelse åter blivit kall. Nu kände hon syndabördan tung som aldrig förr. Hon kände, huru den hotade att sänka henne i avgrundens djup. "O Jesus, hjälp mig! O Jesus, hjälp mig!" ropade hon samt föll därpå i vanmakt. I detta tillstånd låg hon i tre dygn. Då hon åter vaknade, fann hon snart frid, och nu var hon stålsatt mot spott och hån.

En kvinna, som levde i svåra synder, kom av nyfikenhet till en sammankomst. Då hon såg det som försiggick, sade hon hånande: "Om detta är Guds verk, varför bringar han icke även mig till att gråta? Ty jag är en större synderska än alla dessa." Hon kunde emellertid ej låta bli att besöka sammankomsterna. Och en afton råkade även hon i nöd över sina synder. För att dölja sin rörelse, gömde hon sig under en bänk. Men snart kunde hon ej hårdha ut längre, hon måste fram och högt bekänna sina synder. Detta var begynnelsen till en grundlig omvändelse.

Många hedningar blevo denna tid omvända. Till och med barnen lärde sig väckelsesånger och sjöngo på bygatorna och i husen. En gång hölls på ett torg ett stort möte. Allt arbete måste inställas och skaror strömmade till samlingsplatsen. Under det ordet förkunnades, hördes från många ropet: "Vad skall jag göra, att jag må bliva frälst?" Kvinnor, vilkas yrke var att sälja berusande drycker, slogo ut dessa på marken och sökte utrota varje spår av sitt gamla hantverk. Män, kvinnor och barn blevo gripna och funno frid och förlåtelse.

Väckelsen i Pandita Ramabai's barnhem.

Vi gå nu till den väckelsevåg, som år 1905 övergick de stora, världsbekanta hem i norra Indien för änkor och fader- och moderlösa barn, som upprättats och föreståtts av den i missionens historia välkända, nyligen avlidna bramanänkan Pandita Ramabai. Hon har i Puna upprättat ett hem för hinduänkor, som heter Scharada Sadan, och i Kedgam, öster om Puna, ett barnhem, benämnt Mukti. Omkring 2,000 av de eländigaste bland elända finna i de båda anstalterna en tillflyktsort undan hedendomens fälor. Skyddslingarna äro till stor del alltför hedningar, och fullkomlig frihet råder i religiösa ting. Blott den, som det önskar, deltar i bibelstunderna, den dagliga andakten och söndagsgudstjänsterna. Föreståndarinnans innerliga önskan var, att hennes anstalter måtte bli till rik välsignelse för hennes land och folk, och hon hade fått till stånd en förening av ett stort antal kristna vänner till förbön för skyddslingarnas frälsning och för landets välgång.

I januari 1905 berättade Ramabai för hemmens invånare om väckelsen i Wales och uppfordrade dem, som kände sig därtill villiga, att förena sig med henne i bön om en väckelse i Indien. Flera hundra av de kristna togo då detta som sitt särskilda böneämne. Då underrättelserna om väckelsen på Khasibergeren kom till Mukti, uppmanade Ramabai de bedjande att för tillfället upphöra med sitt skolarbete och annan verksamhet samt gå ut i byarna med evangeliets budskap. Trettio unga kvinnor erbjödo sig därtill och ropade dagligen till Gud om att bliva utrustade med kraft från höjden. Deras ledarinna blev en fröken Adams, en av Ramabai's medarbeterskor.

Den 29 juni kl. halv 4 på morgonen väcktes fröken Adams av en ung kvinna, som sade: "Kom till oss och fröjda Eder med oss. I. har mottagit den Helige Ande. Jag såg en eld bredvid henne och sprang genom rummet för att hämta ett ämbar vatten, men då märkte jag, att det icke brann." När fröken Adams kom dit, lågo alla flickorna på knä, gråtande, bedjande och bekännande synder. I. satt i deras mitt, förmanande dem och bedjande med och för dem.

Då Ramabai nästa morgon vid den vanliga andaktsstunden på sitt lugna sätt förklarade ett

stycke ur Johannes 8:de kapitel, blevo flickorna så gripna, att de började bedja högt och Ramabai måste upphöra. De började ock alla gråta och bekänna sina synder. Allt flera kommo därin, och gripande bönerop om förlåtelse och rening samt uppfyllelse med den Helige Ande uppstego hela dagen. Och bönderna blevo hörda. För den ena efter den andra av dessa unga gick det upp ljus om vad Kristus fullbordat på korset till försoning för världens synder, och detta fyllde dem med frid och fröjd. Så fortgick det tre dagar.

Det är klart, att mycket, som var oäkta, även insmög sig i denna rörelse. Åtskilliga av flickorna sökte att på konstlad väg efterapa syndaångern och den därpå följande glädjen. Men detta uppenbarades snart, och skrymteri och falskhet fick sin rättvisa dom. Även förekommo mångahanda ting av överspändhet. Men vad som är säkert, det är, att hos många försiggick en hjärtats omskapelse av förblivande art.

En av de äldre flickorna förhärdade sig till en början mot bättre vetande. Men Herrens hand lade sig tungt över henne. Hon erkände sin synd och fick förlåtelse och frid. Då såg man intet tecken till sjukdom hos henne, utan hon uträttade som vanligt sina sysslor. Men så kände hon sig

plötsligt sjuk. Man tillkallade läkare, men inga medel hjälpte. Då hon var vid medvetande, sade hon, att Herren stod bredvid henne och kallade henne till sig. Inom en kort stund var hon ett lik. Detta dödsfall gjorde ett djupt intryck på alla.

Pandita Ramabai var först besluten att icke offentliggöra något av det som hänt vid Mukti. Hon trodde sig därmed bäst tjäna Herrens sak. Men så småningom blev hon tvingad att träda fram inför offentligheten med en redogörelse.

Från Mukti utbreddes sig väckelsen vitt omkring i nordvästra Indien till anstalter av liknande slag, såsom i Puna, Allabahad, Bangalur i Sydindien, Bombay m. fl. platser. Överallt visade sig samma företeelser som i Mukti och samma frukter till Guds ära.

Vid ungefär samma tid gingo väckelser fram på flera andra platser i Indien. Särskilt kraftig var väckelsen i Telegulandet. Överallt visade sig enahanda företeelser och enahanda frukter. De infödda medhjälparna blevo ivrigare i arbetet, stridigheter blevo bilagda, splittrade församlingar förenades åter till ett, gudstjänsterna blevo mera talrikt besökta och offervilligheten blev större. "Våra medhjälparens iver kommer oss nästan att gråta av glädje. I de hedniska byarna kommer

folket i skaror för att höra dem predika. Sannerligen, fälten vitna till skörd" — skrev en av missionärerna.

I Nellur, norr om Madras, en av amerikanska baptistmissionens stationer, hade man länge bett Gud om en väckelse. Och söndagen den 15 juli 1906 började en genomgripande rörelse från Gud till syndakännedom och nyfödelse. Nästa dag samlade sig ung och gammal i kyrkan redan på morgonen. Inga elever kommo till skolorna på stationen, alla gingo till kyrkan. Man tänkte icke ens på att skaffa sig mat under dagens lopp, utan mötet fortgick oavbrutet ända till kl. 6 på aftonen. Då avbröts sammankomsten för en stund men upptogs åter och fortgick till kl. halv 3 på morgonen. Syndabekännelser under rop och tårar, förböner, tack och lov till Gud för undfången frid, starka sinnesrörelser, medvetlöshet, hjärtskärande skri — så fortgingo mötena såsom på de förut omtalade platserna. Hedningarna frågade med förvåning, vad gråtandet och bedjandet i kyrkan betydde, men de lyssnade med så mycket större villighet till förkunnelsen.

När man ser på denna rörelse och tänker på att ungefär enahanda företeelser förekommit på varje plats, där den gått fram, så kan man kanske

icke underlåta en undran om allt verkligen varit äkta? Likformigheten kan ju få en viss förklaring däri, att folket är detsamma och att just den indiska folkkaraktären tager sig vissa likartade uttryck vid häftiga religiösa sinnerörelser. Att t. ex. en hel församling, såsom det hände vid ett tillfälle, kastar sig på marken och vrider sig under högljudda rop, må kanske synas underligt. Och att många under mötena tyckte sig se syner och höra utsägliga ord, föllo i medvetlöshet, som varade 1—1½ dygn o. s. v., kanske också kan tyckas vara överspänt. Att också mycket av detta är att hänföra till den mänskliga organismens svaghet för trycket av stark andlig påverkan, det torde vara utom allt tvivel, vilket också missionärerna äro de första att erkänna. Man må aldrig glömma, att Guds Ande även verkar i "det stilla vädret", i det tysta och fördolda, och att hans verkningar då för det mesta gå djupast. Men, "av deras frukt skolen I känna dem" — och Andens frukter ha på ett inför alla tydligt och förblivande sätt uppenbarat sig i dessa rörelser. De egendomliga företeelserna äro ju ock i sig själva intet annat än vad som förekom under de stora väckelserna i England på Wesley's och Whitefield's tid. Vi avsluta våra skildringar från Indien med att anföra

en missionärs ord, som just ägnat dessa väckelser ett särskilt studium. Han säger:

”Först och främst måste man tänka på, att tillstånd av medvetlöshet just är ett tecken till gudomens närvaro enligt den äkta indiska tankegången. För det andra måste man taga i betraktande, att det sedliga tillståndet även i de kristna församlingarna på det indiska missionsfältet många gånger kan lämna åtskilligt att önska. Varje indisk missionär vet av erfarenhet, huru ofta hemlig fiendskap, otukt och osedlighet, lögn och hyckleri verka hämmande och förstörande på församlingarnas andliga liv. Då nu Gud med sin Andes ljus lyser in i detta mörker, så måste det ondas upptäckande taga sig uttryck i skakande bekännelser. Men villfarelse och missförstånd vore det för visso, om man menade, att hela rörelsen uppginge i dylika former. Om det blir glädje i himmelen över en syndare, som omvänder sig, så må vi också med glädje tacka Gud, när vi se tusentals vakna och göra bättring, om detta också sker på för oss underligt sätt. Vi ha ingen rätt att påtvinga de indiska kristna vår egenart. Guds Ande verkar var han vill och huru han vill.

I frukterna visar det sig, att Guds Ande varit verksam i de indiska väckelserna. Icke blott reli-

giösa frukter, såsom ivrigare bedjande, flitigare bibelläsande, nitälskan för evangeliets utbredande bland de oomvända o. d. utan även sedliga frukter har väckelsen överallt åstadkommit. Flit i det dagliga arbetet, lydnad och vördnad mot överordnade, avbetalning av skulder, återställande av orättfånget gods, biläggande av tvister — det är frukter, som ej växa på Indiens naturliga folkmark. Och enligt indiskt begrepp har fromhet icke det minsta att skaffa med de flesta av dessa dygder. De äro helt och hållet verkningar av Anden från ovan. Och de visa, att väckelsen är äkta."

Apostlarörelsen på Madagaskar.

Vi gå nu med våra skildringar till ön Madagaskar vid Afrikas ostkust. Missionen på denna ö har bakom sig en mycket intressant och växlingsrik historia. Där har varit förföljelser och motgångar men också härliga segrar. Sedan fransmännen år 1896 besegrat den gamla regeringen och förklarat ön för en fransk koloni, inbröt emellertid en svår tid för den evangeliska missionen och den infödda kyrkan. Förföljelser och störande orättvisor började höra till ordningen för dagen. Men kanske var det icke helt och hållet en olycka för evangelii sak, att detta förhållande inträdde.

Så snart fransmännen bemäktigat sig ön, började den bekanta Parissionen evangelisk verksamhet där. Och dess missionärer klagade mycket över det bedrövliga tillståndet i många församlingar. Den gamla regeringen hade stått på kristendomens sida och velat införa densamma på hela ön. Till och med hade den tvingat sina

undersåtar att besöka gudstjänsterna, vid hot av penningböter och prygelstraff. Till följd därav voro många endast att betrakta såsom hedningar, vilka blott i yttre måtto gjorts till kristna. Man trodde, att om man blott vore döpt och ginge i kyrkan, så vore allt väl. Likgiltighet och död härskade, där aldrig något liv hade funnits.

De gamla missionärerna hade gjort vad de kunnat för att motarbete regeringens sätt att göra folket till kristna men förgäves.

De franska missionärerna togo det nu som sin förnämsta uppgift att söka väcka liv i de gamla församlingarna. De gjorde allt, vad i deras förståelse stod, för att hålla väckelse- och bönemöten. Och deras bemödanden blevo ej utan framgång. Många blevo väckta ur sömnen och började framställa frågan: Vad skall jag göra för att bliva frälst?

Emellertid hade Gud själv i stillhet förberett sina verktyg. Ur själva den madagassiska församlingen utgingo de män, som blevo medel till att åstadkomma en djupgående väckelse. Detta var den så kallade "apostlarörelsen på Madagaskar". Den som började denna rörelse, var en man, som ursprungligen tillhörde Londons missions-sällskap men sedan gått över till norska missio-

nen. Rainisoalambo — så var hans namn — härstammade från en by nära den norska missionsstationen Soatanana i provinsen Betsileo. Även sedan han i det yttre övergått till kristendomen, bedrev han trollkarlens yrke och kunde i det stora hela ej tagas för annat än en hedning. Men år 1892 kom sjukdom in i hans familj. Då tyckte han sig en dag höra Guds röst, som sade: "Bed för de dina, att de må bli botade". Han följde maningen, och de sjuka tillfrisknade. Denna upplevelse var avgörande för hans kommande liv. Han bröt strax med sitt gamla väsen, lämnade trolldomsyrket och dryckenskapen, bringade tukt och ordning i sitt äktenskap, lärde sig läsa och började flitigt besöka gudstjänsten. Han hade blivit djupt övertygad om verkan av trons bön, och därom sökte han också övertyga sin omgivning. En av hans grannar, Rainiliarary, ävenledes en trollkarl, blev på han böner botad från en sjukdom och slöt sig genast till honom såsom lärjunge.

År 1899 kommo dessa båda män efter långt betänkande överens om, att de även borde meddela andra, vad de upplevat. För att antyda, att de visste sig vara utsända av Herren själv, kallade de sig apostlar. De började sin första predikoresa

i provinsen Betsileo. I sin predikan framhöllo de avgudatjänstens fåfänglighet, själens frälsning genom tron på Jesus Kristus, broderskärlekens plikt, nödvändigheten av ett liv i försakelse och enkelhet samt världens snart förestående undergång genom Kristi återkomst. Starkt betonades också kraften av trons bön. — Vid denna tid hade, alldeles oberoende av "apostlarnas" predikan, det ryktet utbredd sig på Madagaskar, att en europeisk astronom förutsagt, att världens undergång skulle äga rum den 13 november 1899. En allmän skräck hade bemäktigat sig befolkningen, som nu så mycket beredvilligare lyssnade till "apostlarnas" predikan. En fransk ämbetsman, som för att lugna folket med avseende på det gängse ryktet reste igenom ön, lät kasta Rainisoalambo i fängelse för en tid.

Huru vi ha att tänka oss "apostlarnas" uppträdande, framgår av följande skildring, som meddelats av en fransk missionär: Med sin bibel, sin sångbok och ett exemplar av Tomas a Kempis' Kristi efterföljelse under armen drog han omkring i landet. Omkring mitten av år 1900 predikade han en gång på torget i byn Ramandroi. Snart kom polisen tillstädes och frågade: "Vad är det du predikar?" — "Guds ord." — "Vem har sänt

ut dig?" — "Guds ord säger: Gån ut i hela världen och prediken evangelium för alla folk." — "Varför predikar du icke i kyrkorna?" — "Det står skrivet: Predika i tid och otid. I tid, det är: i kyrkorna; i otid, det är: på torget och på gatorna." — "Om du ännu en gång predikar på torget, skola vi kasta dig i fängelse." — "Vilket är bättre, att lyda människor eller lyda Gud? Jag lyder Gud." — Då blev den oförskräckte mannen kastad i fängelse på sex månader. Men där fick han tillfälle att förkunna evangelium för de talrika medfångarna. När han kommit ut ur fängelset, besökte han en missionär. Denne frågade, om han nu skulle upphöra med att predika på torget i trakten. "Det står skrivet: Om de förfölja eder i en stad, så flyn till en annan. Jag går nu till grannprovinsen Vomzongo" — blev hans svar.

Överallt, där "apostlarna" drogo fram, gick ryktet före dem, att de voro undergörare. Ja, man påstod till och med, att de uppväckt döda. Det var ej underligt, att folket överallt strömmade till och att de ständigt voro åtföljda av en stor skara. Själva hade de också den övertygelsen, att det på grund av Joh. 14: 12 och Mark. 16: 15—18 hörde till deras uppgift att bota de sjuka och ut-

driva onda andar. Sjukdom och all slags sjukhet höllo de för att vara satans verk eller andra onda andars verk eller ock följder av synder, såsom otro, tvivel, högmod, äregirighet, hat och osedlighet. Befrielsen från sjukdomar hörde enligt deras mening absolut till den återlösning, som sker genom Kristus.

De sjuka behandlades medelst handpåläggning och bön. Detta skedde vid de offentliga sammankomsterna. Dessa förlöpte i den första tiden merendels så, att man föreläste ett bibelord och talade en stund däröver. Därefter vände man sig till var och en av de närvarande sjuka med den frågan, om han trodde, att Jesus kunde hjälpa honom. Blev frågan bejakad, lades händerna på den sjuke och böner blevo uppsända, att den onde anden måtte fara ut. — Så långt den franske missionären.

Såsom vi förut nämnt, var denna "apostlarörelse" fullkomligt självständig och alldeles oberoende av missionärerna. Och i missionärernas berättelser om densamma säges uttryckligen, att ännu ingen europé hade varit närvarande och iakttagit någon helbrägdagörelse genom "apostlarna". Den norske missionären Vig försäkrar dock följande: "Att blindas, dövstummas och lamas blivit

botade, är alldeles visst; andra sjuka hava fått erfara en tillfällig lindring i sina lidanden." — Att alltså många sjuka blivit botade, kan man ej betvivla.

"Apostlarnas" djävulsbesvärjelser äro ock en märklig företeelse. En fransk missionär, som var ögonvittne vid ett sådant tillfälle, ger en livlig skildring därav. "Efter bön och sång", säger han, "bliva kyrkans dörrar tillstängda. Man förstår, att något är i görningen. En person träder ut ur åhörarekretsen och går fram till koret. Några andra följa efter. Snart stå ungefär tolv personer där framme, mest kvinnor. Sången skallar på nytt. "Apostlarna" gå nu till koret och ställa sig mitt emot de sjuka. Så vända de sig till var och en av dem och ropa högt: 'Gå ut, Belzebub! Far ut ur denna människa! Bort, satan, fort, fort! Fly till öknarna, där intet vatten är!' Under det besvärjelsen försiggår, utstöter en person plötsligt ett högt skri. Det är den onde anden, som flyr. En annan faller i hänryckning. Det är glädjen över hans befrielse. När de onda andarna blivit utdrivna, lägga "apostlarna" händerna på de botade och välsigna dem i Faderns, Sonens och den Helige Andes namn. På detta sätt

anse sig många, även evangelister och lärare, ha blivit botade.

Men helbrägdagörelserna och djävulsbesvärjelserna äro icke huvudsaken för "apostlarna". Huvudvikten ha de lagt på ånger och tro, omvändelse till Gud och kärlek till bröderna. I alla dessa stycken framställa de sig själva såsom förebilder för de väckta. Deras arbete är fullkomligt frivilligt. De låta sig nöja med sin dagliga nödtorft och begära endast att få hjälp till de obetydliga reseutgifterna. Från alla stridigheter avhålla de sig och framställa sig allestädes såsom fridens budbärare. Deras verksamhet går icke ut på att grunda nya församlingar, vars ledare de skulle bliva, utan de hänvisa alla till missionärerna. Ja, de fordra icke ens av katolikerna, att de skola övergå till den evangeliska kyrkan. Icke heller döpa de, utan alla nyomvända sända de till missionärerna för att av dem undervisas och döpas. Inför missionärerna uppträda de med vördnad och akta på deras varningar och råd." —

På grund av "apostlarnas" predikan och helbrägdagörande verksamhet ökade sig anhängarnas antal ständigt. De, som lovade att följa "apostlarnas" grundsatser och deltaga i arbetet, blevo upptagna i "apostlakretsen"; de övriga kallades

"Herrens lärjungar". I början av år 1900 utbreddes sig rörelsen över hela provinsen Betsileo.

Vid denna tid fick en allvarlig kristen i Betafo, som var lam, höra talas om "apostlarnas" underverk. Han skrev till dem, att de måtte komma och bedja för honom. Genast begav sig Rainitiary, som nu var själen i rörelsen, dit, åtföljd av två andra "apostlar". Ryktet gick före dem, och en stor folkmassa församlade sig i Betafo. Detta uppväckte ämbetsmännens förargelse, och vid sin ankomst till Betafo blev Rainitiary genast häktad. Mot borgen blev han sedermera frigiven men blev utvisad från hela distriktet. Nu begav han sig söderut till Ambositra men höll sig under tre veckor på gränsen till Betafo och predikade och bad för de sjuka. Oerhörda folkmassor strömmade tillsammans, och verksamheten hade djupgående följder. Väckelsen slog allt starkare rötter och utbreddes sig både åt norr och söder. År 1901 nådde "apostlarna" med sin förkunnelse även huvudstaden Antananarivo.

Mötena pågingo hela dagarna och stundom långt in på nätterna. Gripande syndabekännelser avlades, fiendskap och misshälligheter uppgjordes och fröjderika lovsånger höjdes till Guds ära. Även skolor och uppfostringsanstalter fingo del av

välsignelsen. Vid en sammankomst den 29 mars 1905 överlämnade sig över 100 lärjungar vid en högre skola högtidligt åt Herren. I andra skolor förekommo liknande fall. I en församling hade man under veckor bett till Gud om välsignelse och väckelse. Man hade också sökt undanrödja hindren därför, så långt möjligt varit, i det man sökt utjämna stridigheter och dylikt medlemmar emellan. Gud kom också med sin Ande i rikt mått, och vid ett möte kort därefter förklarade sig mer än 80 personer vilja följa Herren Jesus.

"Apostlarnas" verksamhet synes efter år 1902 hava antagit lugnare former. De reste efter denna tid ej så mycket omkring i landet, några återgingo till sin kallelse och verkade som predikanter och lärare i sina särskilda församlingar. Då man även så småningom lät helbrägdagörelsen och djävulsbesvärjelsen träda i bakgrunden, kände sig den stora mängden icke längre så tilltalad. Rörelsen väckte därigenom mindre uppseende, men verket har dock ständigt fortlevat. Ett nytt fält för sitt arbete funno många av "apostlarna" bland de ännu hedniska sakalanerna i öns västra del.

Väckelsen hade under alla förhållanden burit mycket goda frukter, vilka icke låta förneka sig. Skaror hade uppväckts till nytt liv i Jesus Kristus.

"En av de märkvärdigaste företeelserna vid väckelsen", säger en missionär, "var att de, som levat i synden, kände sig drivna att offentligt bekänna sina fel. Hågkomsten av deras gamla liv var för dem en verklig fasa. Genom att betrakta Kristi bild, hans lidande och död blevo de stärkta och erhöilo frid och tillförsikt. I deras böner, bekännelser och tacksägelser återkom ständigt detta: Ditt kors, Herre Jesus, har förlösat och räddat oss! Icke endast i församlingarna uppenbarade sig Guds verk. Några av våra kristna sade mig, att det var något ganska vanligt, att de, under det de gingo på gatorna eller torgen, hörde hedningarna säga, den ene till den andre: Jag har på det eller det sättet gjort dig orätt; du vet det icke, men jag vill bekänna det för dig. Jag vill så gärna göra det gott igen och önskar, att du må förlåta mig. Därefter gävo de varandra händerna och försonade sig med varandra."

Så långt ur missionärernas berättelse. Mycket anmärkningsvärd var även den förvandling, som ägde rum hos många av de infödda missionsarbetarna. Det berättas, att flera av dem gingo igenom djup själsnöd och att Guds Ande fick verka nytt liv, ny iver och ny kraft hos dem. Om

församlingarna säges det, att de i det hela vaknade till nytt liv och förblevo vakna, att deltagandet i arbetet för Herrens rikssak blev levande, att intresset för bönelivet blev varmt och att tacksamheten tog sig uttryck i glada lovsånger till Guds ära. Villigheten att offra för missionen och att bistå de fattiga fortfor oförminskad. Jesu Kristi person fick liksom framträda för dem i ett nytt ljus och visade sig i sin gudomliga kraft och härlighet. Allt detta var frukter av väckelsen, vilket ock allmänt betygades av missionärerna.

Väckelserna på Korea.

Vem har ej läst om den märkvärdiga väckelse-rörelse, som för några år sedan gick fram på halvön Korea? Denna stora, genomgripande rörelse är något rent av enastående i missionens historia.

Korea är det land i Ostasien, som senast lämnade plats för västerländskt inflytande. År 1877 öppnades de första hamnarna för japanerna, 1882 avslöts det första fördraget med Amerika, 1884 anlände den förste evangeliske missionären och 1886 döptes den förste koreanen. De första åren vann dock arbetet icke synnerlig framgång, men efter kinesisk-japanska kriget 1895 inträdde en allmän omsvängning, varefter Korea har utvecklat sig till ett av de mest förhoppningsfulla missionsfält vår tid äger. Folkets villighet att mottaga evangelium har varit mycket stor och de kristnas kunskapstörst och missionsiver rent av förvånande. De strömmade i massor till "bibelkonferenserna", där de under de mest primitiva yttre för-

hållanden mottogo undervisning med en översvalande tacksamhet. Sedan spredo de kunskapen vidare i land och stad, vandrade veckor och månader från plats till plats, själva bekostande sitt underhåll. De kristnas antal växte hastigt och uppgick 1915 till 96,092 döpta och 37,351 dopskoleelever. Till följd av den allmänna kunskapsförstén var det icke svårt att få till stånd ett allmänt missionssskoleväsen. I denna verksamhet ha de olika missionsorganisationerna gått tillsammans.

En missionsläkare vid den presbyterianska missionsstationen Syentschöng har lämnat en mycket intressant skildring av rörelsen vid och omkring denna station, som ligger i norra delen av landet. Då år 1901 de första missionärerna slog sig ner i dessa avlägsna trakter, fanns där ännu ingen döpt. Tio år senare hörde omkring 12,000 personer till den kristna församlingen. Hur kunde detta ske? Vi låta den nämnde doktor Sharrocks berätta:

Jag erinrar mig ännu så väl, huru vi räknade antalet kyrkobesökare på söndagarna. Det började närma sig ett 100-tal. En skön söndagsmorgon voro 102 personer i kyrkan. Den gången gingo vi med särskilt glada hjärtan därifrån. Vad

vi dock äro för underliga människor! Det dröjde icke länge, förrän vi med samma förbidande spänning sågo antalet närma sig 200. Huru snart skulle den stigande floden närma sig detta tal? Joväl, de kommo. Även 300-talet blev fullt, men nu togo vi knappt notis därom. Vi frågade oss blott, om 400 skulle komma. Det var nämligen en allvarlig fråga. Ty kyrkan hade visserligen utvidgats tid efter annan, men mer än 400 personer kunde hon icke rymma. Om flera kommo, måste vi bygga en ny. Mycket riktigt, en söndag voro mer än 400 människor tillstädes.

Nu började vi föranstalta om insamling för en nybyggnad. Den nya kyrkan skulle rymma 1,200 personer, och dess uppförande var för den fattiga befolkningen ett stort företag. Vi tillsköto själva en tredjedel, och koreanerna ansträngde sig hjältemodigt att skaffa de andra två tredjedelarna. De gåvo i de flesta fall ingenting av sitt överflöd. Det var i stället änkeskärvar, ty de äro mycket fattiga. Detta visade sig isynnerhet vid den sista insamlingen. Då de ej mera hade några penningar, gåvo de sina fickur — så mycket värdefullare i detta land, som de äro så sällsynta — flicorna gåvo sina öronringar och fruarna gåvo, vad de hade. Nitton par vigselringar lämnades — så-

dana förekomma alltid parvis i Korea. Men icke nog därmed. De bidrogo också med frivilligt arbete och inbesparade på så sätt mycken arbetslön. Detta var i våra ögon det tydligaste beviset för deras intresse. Ty att en koreansk gentleman tager av sig sina fina kläder och visar sig på gatan i arbetsdräkt, det är ett säkert tecken på andra tider. Men alla, från den mest ansedde församlingsmedlemmen till den ringaste nyvordne kristne, höga och låga, rika och fattiga arbetade i damm och hetta, och arbetet gick med glädje. Även kvinnorna ville hjälpa till. De kunde ju icke göra männens arbete. Men där lågo 400 centner tegel, som skulle användas att täcka taket med. Detta buro de fram och ilade som myror till och från kyrkplatsen. En dag slogo änkoräna sina huvuden tillsammans. Även de tänkte på kyrkbygget. De sade: "Vi hava visserligen givit efter vår förmåga. Även hava vi burit tegel. Men vi hava inga män, som kunna hjälpa till vid bygget. Vi borde nog därför göra något extra. Kunde vi icke skaffa fram vattnet för kalksläckningen?" Det var intet under, att med en sådan offervillighet kyrkbygget växte snabbt — icke endast den yttre byggnaden.

Även Syentschöng har haft sin tid, då missio-

närerna med möda drogo från by till by och predikade ordet, då de outtröttligt färdades på dåliga vägar över berg och dalar och utbjödo evangelium, och då det såg ut, som talade de för döva öron. Nu är det icke mera så. Nu "löper" evangelium framför dem. En kolportör har med sin bokpacke gått genom ett landskap och sålt böcker, talat och förklarat ordet; en bonde har varit i staden, och var och en sprider budskapet vidare. En sjuk har besökt ett sjukhus och medför hem medicin även för själen; en kristen gårdfarihandlande utbjuder jämte sina andra varor kristliga skrifter och tillbringar aftnarna med att för det lyssnande landfolket föreläsa ur desamma; en kristen går frivilligt och av egen drift till en avlägsen hednisk by för att där förkunna det glada budet; en troende familj flyttar till en hednisk trakt och låter där sitt ljus lysa. Vem kan säga alla de sätt, på vilka gudsordets sädeskorn flyga ut över landet? De väckta draga andra till sig, och det bildar sig en grupp av sådana, som komma tillsammans på söndagarna och läsa och söka förstå Skriften. Snart äro de starka nog att utan främmande hjälp bygga ett kapell. I allmänhet är byggnaden anspråkslös, men dock alltid så god som deras egna boningshus. Och folket uppskat-

tar den, emedan den kostat dem något och är deras egendom. Nu sända de en deputation till missionären och bedja honom om råd och hjälp. Ja, visst ville han komma, men han har redan på andra håll alltför mycket att göra, så att veckor och månader förgå, innan han kan komma till byn, och då han kommer, kan han blott stanna några få dagar. Icke heller kan han sända dem någon infödd lärare eller evangelist, ty alla äro upptagna; han har ingen att skicka. De måste hjälpa sig själva, så gott de kunna. Den mest passande blir då utsedd till ledare av sammankomsterna. Kanske måste han efter en tid använda hela sin tid för verksamheten. Då erhåller han av gruppen ett litet underhåll, i allmänhet så mycket som medlemmarna i genomsnitt förtjäna. Förutom predikoverksamheten undervisar han, så gott han förstår, dopkandidaterna.

Men nu måste missionen ingripa för att få ordnad kristlig undervisning till stånd. Fördenskull anordnas här och var i distriktet "bibelklasser" dels av missionärerna själva, dels av missionssystemena och dels av därtill lämpliga infödda medhjälpare. Det är rörande att se, huru ivrigt dessa bibelklasser bliva besökta. Eller vem skulle ej känna sig förödmjukad av att se en koreansk

kvinnor med ett barn på ryggen och en nattsäck i handen skynda dit två, tre dagsresor under hällande regn på smala stigar mellan de under vatten stående risfälten? För sitt underhåll sörja de själva; ris, en gryta och en sked föra de med sig. Missionen brukar ordna för att de få tak över huvudet. Så äro de tillsammans en eller två veckor och använda hela dagarna för att inhämta undervisning. Programmet är det enklaste. På morgonen vid soluppgången enskild bön i bostäderna; sedan efter frukosten en halv timmas gemensam morgonandakt, därefter bibelundervisning. På eftermiddagarna ännu en gång bibelundervisning, sedan en sångstund samt ofta predikan i någon närbelägen hednisk by; på kvällarna stora, gemensamma samtalsmöten, vilka avslutas med gudstjänst. Under dessa dagar genomgås en eller två böcker i Nya testamentet, Jesu liv samt några av den kristna lärans huvudsanningar. En del kristliga sånger läras och inövas, och det kristliga livets plikter inpräglas. På så sätt underblåses den heliga elden.

Och dessa unga kristna brinna av iver att förkunna evangelium för sina hedniska landsmän och vinna dem för Kristus. Vid en bibelklass i Pyöngyang gjorde en missionär Ross ett egen-

domligt förslag. De kristna borde bredvid eller i stället för att offra penningar lämna "gratisarbete" för evangelii utbredande. De skulle förplikta sig att under någon bestämd tid, en dag, en vecka eller en månad gå ut i de kringliggande trakterna och samtala med folket om Guds ord och predika detsamma. Den originella tanken vann entusiastiskt bifall. Snart hade frivilligt arbete erbjudits för en tid av två år. Saken utbredde sig även till församlingen vid Syentschöng och fann genklang. År 1905 åtog sig de kristna där att i evangelii tjänst använda 8,000 arbetsdagar. Ja, när Guds vindar blåsa, är det sköna tider! — Så långt missionär Sharrocks.

Under tider av stora väckelser kunna ju ofta mindre andliga bevekelsegrunder blanda sig i verket. Kanske inträffade sådant här också i åtskilliga fall. Det är svårt att alltid döma härom. Vi meddela nu efter missionär Sidebotham en skildring, huru en blomstrande församling uppstod i byn Whasan och dess omgivning. Men vi måste taga i betraktande, att det handlar om en helt och hållet koreansk rörelse. Missionärerna skulle säkerligen handlat annorlunda i många stycken. Men vem vågar dock fälla något klandrande omdöme? Man måste beundra den brinnande iver för Kristi sak, som visade sig.

Missionär Sidebotham berättar:

Jag var ute på resa. En ung bondson kom och ställde sig vid mitt tält och bugade sig med det förlägna leende, som de flesta koreaner anse fint. Hans ärende lydde: "Min fader har sagt till mig: För hit den utländske pastorn; jag vore tacksam, om han en tid kunde stanna i mitt hus." Jag följde honom till byn Whasan, där jag för två år sedan gjort mitt första besök. Fadern, herr Ko, en förmodigen och inflytelserik bonde, mottog mig och mina följeslagare i sitt helgdagsrum. Vi talade till honom om frälsningen i Kristus. Han avbröt oss: "Jag har redan beslutit mig för att tro." Vi talade då om de faror och frestelser, som hota en kristen. Åter avbröt han oss: "Ni tyckes frukta, att jag snart skall övergiva läran. Jag är icke en sådan. En man, ett ord." Han berättade oss, att han och hans fru redan denna morgon rensat ut från sin gård alla de saker, som tillhörde den koreanska djävulstjänsten. Nu menade herr Ko, att han, som ordentligt fullföljde allt, vad han tog sig före, även skulle stadigt fasthålla "läran"; naturligtvis också hans av nio medlemmar bestående familj. Sedan talade han med sin dagsverkare: "Jag har beslutit mig för Jesusläran; jag önskade, att du gjorde det också. Vi

skulle passa bättre ihop, om vi båda trodde. Det skall vara i ditt eget intresse, att du tager saken i övertvägande." Nåväl, dagsverkaren beslöt också att antaga "läran". Och som han hade hos sig sin mor, fyra yngre bröder, hustru och tre barn, följde dessa snart efter. Med de två familjerna hade alltså redan rätt stora krafter trätt i verksamhet.

Emellertid uteblevo icke prövningar. Ko var rik. Av en girig ämbetsman, som ville pressa ur honom penningar, blev han satt i fängelse. Där fick han plågas i fem veckor. Under tiden förmanade han sin fångvaktare, att även han skulle tro. På söndagarna åt han intet för att så mycket bättre kunna sörja för sin själ. Hans vänner uppmanade mig att lägga mig ut för hans frigivning, men jag kunde det icke. Slutligen reste jag dock dit för att söka trösta hans anförvanter och vänner samt bedja för hans snara befrielse. Huru överraskad blev jag icke, då jag erfor, att han redan två timmar före mig kommit hem. Hans barnsliga tro var genom den råa behandlingen, trots den korta tid, han varit kristen, och trots missionärens vägran att hjälpa honom, ingalunda rubbad. Han var tvärtom övertygad, att Herren just på denna dag helt avsiktligt sänt såväl hans

pastor som honom själv för att glädja hans familj. Vi höllo en stor tacksägelsegudstjänst. Och ehuru hans lantbruk under dessa fem veckors fängelse-tid blivit åsidosatt och jag just påminde honom att tänka på detsamma, så var hans iver för evangelium så stor, att han icke kunde låta bli att följa mig på en tre dagars predikoresa.

Ko äger i trakten omkring Whasan flera jordstycken, som äro utarrenderade. Nu gick han till den ene arrendatorn efter den andre och började ett samtal:

”God morgon, herr Kein! Har Ni reda på, att jag blivit en kristen?”

”Å, god morgon, herr Ko! Nej, det visste jag icke. Vad är då ’kristen’ för ett yrke?”

Ko förklarade detta och fortsatte: ”Nu vill jag leva mitt kristliga liv ordentligt och hjälpa mina trossyskon. Då flera av dem, som leva i de andra provinserna, äro fattiga och i behov av goda arrendegårdar, så anser jag det vara rätt att hjälpa dem till att erhålla sådana. Ni förstår, att vi måste öva välgörenhet mot våra kamrater i tron. Jag föreslår eder alltså, att vi efter detta års förlopp icke förlänga kontraktet utan låta någon fattig kristen få arrendera gården. Naturligtvis, om Ni själv blir kristen, kan Ni ju stanna kvar.”

I regel ansåg arrendatorn, att religionsbytet var fördelaktigt. Sedan kom fru Ko, en kvinna, ännu mer begåvad och karaktärsstark än hennes man, till hans hus. "Jaså, Ni har beslutit eder för att bliva en kristen."

"Ja, vi vilja tro på Jesus."

"Det gläder mig mycket. Men då skaffar Ni naturligtvis alla avgudatavlor och det andra djävulstyget ut ur edra hus och bränner upp det."

"O, min fru, det går då alldeles icke för sig."

"Men Ni måste göra eder av med dessa saker, om Ni vill bliva kristen."

Då bad han om några dagars betänketid, ty detta var dock ett högt pris för arrendegården. Men med många böner, predikningar och hotelser — och fru Ko kan predika ett tydligt och oförblommerat evangelium — bragte hon dock saken till stånd. En väldig eld förtärde alla den gamla hedendomens bålverk; och nu visste både kristna och hedningar, att även herr Kein antagit Jesusläran.

Så övergick den ena familjen efter den andra till kristendomen, fast kanske i många fall av helt materiella bevekelsegrunder. Men då de sedan fingo höra Guds rena ord och lärde känna frälsningen i Kristus, så hade de hellre lämnat hus

och hem att brännas än sin bibel och sångbok.

Nu behövde de en kyrka. Herr Ko köpte ett hus med tre rum, rev ned mellanväggarna, helgade det åt Herren, och från och med följande söndag blev det ett böne- och bibelhus. Snart blevo 19 personer döpta, bland dem herr Ko, hans hustru och deras fyra barn, hans dagsverkaré med sex familjemedlemmar — 19 månader efter deras övergång till kristendomen. Sedermera blevo ytterligare 10 döpta, och 32 äro uppskrivna på dopkandidaternas lista. På söndagsmorgnarna komma de tillsammans från minst 10 byar, och under vägen sjunga de sina andliga sånger.

Verket växte, och kyrkan blev för liten. Den måste utvidgas. Under en tid av två år blevo där 30 uppriktiga, allvarliga, forskande och framförallt sjungande kristna. I Ko's hus hölls varje afton sångstund, och var vecka sjöngo de igenom sångboken två gånger.

Herr Ko och hans fru äro nu ledare för den största kristna församlingen i denna trakt. — Så långt ur missionär Sidebothams skildring.

När de unga kristna själva kunde missionera på det sättet, så förstår man, varför rörelsen nådde sådan framgång. Missionärerna själva fingo knappt någon tid för hednapredikan. De hade

över nog att göra med att taga hand om de nyomvända, att ordna församlingsangelägenheter och att befästa och leda de kristna i tron. Förvänsvärd var den iver de kristna lade i dagen för att inhämta kunskap. De flesta kunde ju redan som hedningar läsa, och därigenom blev det möjligt att vinna så många genom det tryckta bibelordet. Därav följde ock, att tilloppet till bibelklasserna, som höllos på olika platser och varade ett par veckors tid, blev mycket stort. Där gavs av missionärerna planmässig undervisning i den heliga skrift. Hela dagarna användes för undervisning och bön. På vintern 1906—07 höllos i norra Korea dylika bibelklasser på 252 platser, i vilka 12,000 personer deltog. I Pjöngjang förenade sig 1,000 personer till en bibelklass.

Denna de unga koreanska kristnas förvänsvärda verksamhetslust, offervillighet och kraft att själv taga hand om och ordna sina kyrkliga angelägenheter visar en energi och en dådkraft, som man förr i tiden allraminst hade tilltrött det koreanska folket. Det visar evangelii makt att omskapa ett folk och att gjuta nytt liv och nya krafter in i detsamma.

Den Helige Andes kraft visade sig också verksam på flera sätt i det yttre livet. Stölder och

bedrägerier, som förekommit, bringades i ljuset. I några fall hände det, att kristna sålde hus och hem för att gottgöra sina fel.

Väckelserörelserna bland miaofolket i Kina.

En bland de märkligaste väckelserörelser, som de senaste årens missionshistoria har att omtala, är den som ägde rum bland det s. k. miaofolket, Kinas urinvånare. Dessa träffas icke i kustprovinserna och överhuvud icke heller i de stora, fruktbara floddalarna, utan de äro tillbakaträngda till landets västligaste provinser, till de skogrika bergsländerna. Där borta i de svårtillgängliga, ofruktbara bergdalarna ligga deras byar, delvis uppblandade med enstaka kinesboningar. Deras antal är svårt att bestämma, men det är dock icke så ringa. I provinsen Jünnan t. ex. räknar man omkring 7 miljoner till urbefolkningen. Något mindre är procenten inom grannprovinsen Kweitschau. Dessa båda sydvästliga provinser i Kina äro urinvånarnas huvudsakligaste boningsorter. De äro sinsemellan uppdelade i olika huvudgrenar och dessa huvudgrenar sedermera i mindre stammar och släkter.

Bland en av huvudgrenarna, miaofolket eller,

som det även kallas, Miantze, försiggick för några år sedan en underbar rörelse till kristendomen. Oaktat miaofolket sedan årtusenden tillbaka ha levat bland kineserna som ett underkuvat folk, ha de dock bibehållit sitt eget språk och sin egen religion. De tro på en hel del andar, och deras gudstjänst är ägnad åt dessa samt är förenad med allehanda trolldom. Dryckenskap och osedlighet härska bland dem i hög grad. Sitt rätt knappa uppehälle erhålla de från sina magra åkerfält samt genom kreatursskötsel. Dock äro de till största delen blott förpaktare av landet och ha måst fördraga mycken orätt från de kinesiska egendoms-herrarnas sida. Deras karaktär har därigenom blivit skygg och misstrogen mot alla främlingar. Visserligen ha de ännu sina stamhövdingar men lyda för övrigt under kinesiska mandariner.

Redan år 1878 kom Kina-Inland-missionen i Kweitschau i beröring med miaofolket. En man av dem vid namn Fann var tjänare åt en missionär Broumton. Han blev vunnin för kristendomen, och genom honom fick missionären tillträde till den miaostam, som bodde i en trakt norr om missionsstationen. Han lärde sig deras språk och gjorde de första översättningarna till detsamma. Redan på den tiden visade sig hos det under-

tryckta folket stor mottaglighet för evangelium, och det var förgäves, som kineserna sökte fördriva missionärerna från deras byar. Dock fick icke verket under denna första tid någon större utbredning. Sjukdom rådde bland missionärerna, och kineserna visade stor fientlighet. Till sist blev år 1898 Fann, som då var evangelist, ihjälslagen, och en missionär Flemming, som försökte rädda honom, blev likaså dödad.

Men elden tändes på andra platser. I Anschuen, en ännu nordligare station i samma provins, arbetade en missionär Adam. I trakten omkring denna station bo huamiaoerna eller de "blommiga miaoerna". År 1896 började missionär Adam att predika evangelium för dem, och det lyckades honom, synnerligen genom sin läkareverksamhet, att övervinna misstroendet. Med en laterna magica reste han omkring i landet och visade bibliska bilder och berättade de bibliska berättelserna. Förvånade lyssnade de ständigt växande åhörarskarorna till det nya budskapet, och efter ett par år kunde de första miaoerna bliva döpta och det första kapellet bli byggt bland dem. Men då uppstod 1900 boxareupproret, som även nådde till dessa avlägsna provinser, Missionärerna måste fly till Shanghai, och de av miaofolket, som höllo sig

till den kristna läran, blevo häftigt anfallna av kineserna. De flesta avfölo, men ett 20-tal led martyrdöden.

Följande år återvände missionär Adam och upptog arbetet bland miaofolket, denna gång dock bland en annan stam, där rörelsen inom kort fick stor utbredning. Det var bland de ännu längre i norr boende s. k. "vatten-miaoerna". Adam var sedan gammalt bekant med flera av dem, ty de hade varit hos honom i Anschuen. Men för att komma till deras område, måste han färdas över en flod, och det dröjde länge, innan någon vågade föra honom över floden av fruktan för kineserna. Till slut lyckades det dock honom att nå fram till dem. Han byggde ett kapell i Tenten och ett litet bostadshus för egen del samt bodde långa tider bland dem och genomreste på mödosamma vägar deras trakter. Överallt fann han det allra vänligaste mottagande och icke endast en stark längtan efter evangelium utan till och med på sina ställen en viss kunskap därom. Som av sig självt flög budskapet från by till by. Den ene berättade för den andre, vad han hört, och lärde honom kristliga sånger.

Då missionär Adam en gång var på hemväg från en resa, väntade honom vid vägen ett antal

män. Han hade ej förr besökt deras by. Nu måste han komma med dem, det hjälpte icke. De togo hans reseffekter och gingo åt byn till, och antingen han ville eller icke, måste han följa med. I byn församlade sig ett stort antal män, kvinnor och barn och började sjunga. De hade lärt sig de kristliga sångerna från byar, som missionären förut besökt, men melodierna voro dem obekanta. De sjöngo nu på sina egna melodier "Jesus-sångerna" av hjärtans lust. Även Fader vår, böner och en del bibliska berättelser hade de lärt sig. Nästa morgon blev en stor eld upptänd i byn, och i denna kastade de sina trummor, som de använt vid avgudafesterna, sina trollstavar och amuletter. De ville icke längre vara hedningar. Det dröjde icke länge, förrän missionären på denna plats fick döpa de första.

"Vi få icke behålla detta budskap för oss själva, låt oss gå till våra landsmän i Lalongtschiao och omtala det för dem", sade en omvänd miao, och så gick han tre dagsresor mot norr och berättade där om Jesus, som han kallade "miaokungen".

Miaofolkets huvudort ligger rätt långt åt nordväst från de platser, som omtalats. Men även dit spred sig elden, och även där var det folket självt, som hämtade budskapet till sig. Två gånger sän-

de invånarna i Kopu, huvudplatsen, sändebud till missionärerna i Anschuen för att mottaga undervisning i kristendomen, som de sedan skulle vidare meddela sina stamfränder. Bland dessa utskickade var en man, som visade en synnerlig mottaglighet för den kristna läran. Han blev snart döpt och fick namnet Paulus. Denne man verkade sedan som evangelist i Kopu och utförde ett välsignelserikt arbete. Till hans möten kommo regelbundet 200 personer och flera. Men därför upphörde icke besöken i Anschuen. Med tålmod fördrogo de frälsningstörstande människorna resornas besvärligheter. Då de voro för fattiga att taga in i de kinesiska värdshusen, måste de själva föra sin mat med sig. Då kvällen kom, svepte de in sig i sina fårpälsar och lade sig på marken. Uttröttade och ofta sjuka, med såriga fötter, ibland med feber i kroppen kommo de till missionsstationen i hopar på 20, 30 och flera. Missionär Adam räknade en gång ända till 300, som voro på besök vid hans station. Och deras enda ärende var att få höra evangelium och få undervisning i Guds ord.

Till att understödja Paulus i Kopu måste Adam snart sända två evangelister. Under deras ledning blev ett stort kapell uppfört. Då det skulle

invigas, reste Adam till Kopu. Omkring 2- à 3,000 personer strömmade då tillsammans i och utanför kapellet för att höra livets ord. Ett antal av 500 anmälde sig till att bliva döpta, och det var ingen ringa uppgift för missionären att pröva alla dessa. Vid ett tillfälle kunde 180 mottaga det heliga dopet. Sedermera kommo flera till. År 1906 hölls vid Kopu en nattvardsgång, då omkring 1,200 personer deltog.

I den närbelägna provinsen Jünnan började rörelsen bland miaofolket något senare. Här arbetade förutom Kina-Inland-missionen även den s. k. "Bibelkristna missionen". Till detta sällskaps station Tschantung kommo en dag i juli månad 1904 fyra män, som genom kläder och ansiktsdrag tydligt förrådde, att de ej voro kineser. De gingo till missionär Pollard och sade, att de kommit för att lära känna kristendomen. Nästa dag kommo ytterligare 11 män av samma folk, och sedan följde oavbrutet flera. Det var en formlig ström av människor, som från landsbygden kom till Tschantung. De stannade där längre eller kortare tid och lyssnade med begärlighet till evangelium. Många lärde sig läsa och sutto med iver ända till frampå natten för att inhämta kunskap. Vid jultiden samma år voro omkring 600 miaoer

vid stationen. Det blev snart nödvändigt att i Tschantung bygga ett eget kapell för de besökande, och härvid voro dessa flitigt behjälpliga. I detta kapell döptes de första från denna stam. Det var flera hundra.

Snart kommo till missionsstationen sändebud även från miaostammar, som bodde ända till 12 dagsresor avlägset, och bådö om undervisning i Jesu lära. Men då sågo missionärerna, att arbetet översteg deras krafter. De vände sig till Kina-Inland-missionens missionärer med bön om hjälp. Dessa sände då genast en ung missionär Nicholls till Pollards bistånd.

Det var icke missionärerna, som först sökte dessa människor, utan folket självt kommo till missionärerna och sökte kristendomen. De undertryckta stammarna tycktes förstå, att i kristendomen fanns hjälpen för dem och för hela folket. Och därför komma icke blott enstaka personer utan hela byalag och stammar; därför voro de också angelägna, att alla deras landsmän skulle få höra evangelium.

Väckelser i Mandschuriet och Kina.

Som bekant gingo under åren 1910 och 1911 rätt kraftiga väckelser fram över de kristna församlingarna i Mandschuriet och Kina. Väckelsen började i Mandschuriet och spred sig därifrån till det egentliga Kina.

En av Skottska Frikyrkans missionärer, James Webster, höll någon tid senare ett föredrag i London om sina erfarenheter från väckelserna i Mandschuriet och meddelade därvid bland annat:

Vi hade före väckelsernas början omkring 20,000 nattvardsberättigade församlingsmedlemmar, men många av dem hade blott ett svagt begrepp om vad kristendomen i verkligheten var. Det var smärtsamt att se, hur liten känsla och förståelse de kinesiska kristna hade om synd och skuld. Men nu ha vi sett under väckelsen, huru underbart den Helige Ande kan öppna människors ögon och göra det tydligt för dem, vad synd är. Det var en gripande anblick, när flera tusen män och kvinnor lågo där på sina knän, fullkomligt

nedbrutna och gräto bittra och uppriktiga tårar för sina synders skull. En plats framför predikstolen i Mukden, där vår infödde pastor tjänstgjorde, var hela dagen våt av tårar, som föllo från dem, som där böjde sina knän.

De kristna fingo också genom väckelsen ett nytt ljus och en ny uppfattning angående bönen. Aldrig skall jag förgäta den härliga dagen i Mukden, då det genljöd i kyrkan såsom bruset av en väldig storm. Det var då hela församlingen föll på knä och började bedja på ett sätt, som jag aldrig förr hört det på jorden. Det var underbart. Jag önskade, att Ni hade kunnat höra det. Vad bad man om? Om förlåtelse för egna synder och om förlåtelse och frälsning för andra. Plötsligt blev det stillhet i bönen och hela församlingen uppstämde sakta och stilla sången "Jesus mottager syndare". De kristnas böner under denna tid gjorde ett underligt intryck på hedningarna. De förstodo och erkände, att i de kristnas böner låg en väldig kraft.

En av väckelsens frukter har varit ett växande offersinne. Av naturen giva kineserna icke gärna ut av vad de ha. Detta har även gällt de kristna. Men under väckelsen har en allmän förändring

inträtt i detta avseende. De ha börjat offra och de offra gärna.

Guds Ande har icke blott överbevisat människorna om synd utan även drivit dem att bekänna sina synder. Det var en man, som sju gånger kom fram till plattformen för att bekänna synd. Han höll händerna för ansiktet. Det var honom omöjligt att få fram, vad han ville säga. Jag såg, att det gömde sig något bittert på djupet av hans själ, vilket drev honom fram gång på gång. Men han hade icke mod att tala om det. När han kom fram den åttonde gången, sade han, att han gått till mötet med den föresatsen att icke tala om någonting, men Guds Ande hade blivit honom övermäktig, och slutligen kunde han icke härda ut längre utan måste bekänna allt. Det var gamla svåra synder, som legat där fördolda i djupet av hans själ.

En av församlingsmedlemmarna kom fram och sade: "Jag har förgiftat min moder och min yngre broder." Detta hade visserligen skett före hans omvändelse, men nu kunde han icke dölja det längre. Två bröder kommo fram, den ene var diakon, den andre vanlig församlingsmedlem. De hade hatat varandra med bittraste hat och hade till och med velat mörda varandra. Nu voro de

förkrossade genom den Helige Andes makt. De hade alldeles fallit samman och erhöilo nu varandras förlåtelse. Mycket av det, som sedan många år tillbaka i hemlighet legat såsom hinder för missionens verk, kom nu fram i dagsljuset.

På en av våra mest blomstrande utstationer levde före boxarupproret en ansedd man, den för-mögnaste på orten. Jag kände ingen kristen, som syntes leva i sådan gemenskap med Herren som han. Men efter år 1900 var det ingen tillväxt i församlingen på platsen. Nu kom en son till denne man på våra sammankomster. Jag uppmanade honom att föra dit sin fader. Fadern kom och förklarade offentligt: "Jag vet mig icke ha någon synd. Men jag kan numera icke göra någ- got. Jag är för gammal." Jag anmodade emeller- tid mannen att stanna kvar. Efter två dagar var det slut med honom. Han föll gråtande till jorden. Omedelbart efter det den första sången sjungits, bad han om ordet, föll ned på sina knän och sade: "När jag efter boxarupproret skulle ha betalt för skadegörelsen, uppgav jag 150 mått vete i stället för 100 och 75 mått mjöl istället för 50." Detta hade han icke ända till den dagen hållit för synd, men nu hade Guds Ande träffat honom i hans innersta. Nu såg han allt, sådant det var.

Under de sista åtta åren före väckelsens inbrott hade jag ofta frågat mig, varför församlingen icke gjorde några framsteg och varför människorna icke ville höra vår predikan. Hindret bestod i de kristnas synder. Därför kunde den Helige Ande icke verka. Överallt, vart jag sedan kom under väckelsen, uppenbarades samma sak. — Så långt missionär Webster.

Ur andra skildringar från Mandschuriet må följande anföras:

Väckelsen i Mukden har varit en rent infödd rörelse. Genom infödda talare var det, som samvetena blevo väckta, och endast de troende kineserna själva förstodo, huru de förkrossade människorna skulle behandlas. Vi missionärer stodo ofta som hjälplösa barn. Ja, då rörelsen först nådde våra stationer, ställde vi missionärer oss till en början kritiska med avseende på densamma och voro böjda att anse den som följder av hysteri. Därför sökte vi ock att dämpa den. Först efter några dagars förlopp, då verkningarna voro så i ögonen fallande, att blott en okunnig kunde tvivla på, att det var den Helige Andes verk, ställde vi oss sympatiska därtill, men till och med då väsentligen blott som åskådare.

De bekännelser, som gjordes, övertygade oss

om, vad vi i mer eller mindre grad visste förut, nämligen att det kinesiska livet är genomruttet. Två tredjedelar av männen bekände sig ha överträtt sjätte budet, flera hade försökt att förgifta andra, några hade varit boxare eller gjort sig skyldiga till andra synder. Det är lätt att förstå, att när sådana människor blevo ställda inför korssets nåd, måste de komma i själskamp; de voro såsom utom sig av den bittra smärtan över sina synder.

Överallt visade sig detsamma: allvarlig uppmärksamhet de första dagarna, därefter en önskan, som icke kunde hållas tillbaka, att få avlägga en öppen bekännelse, likgiltigt hurudan den börda än månde vara, som tyngde samvetet. Därpå följde befrielsens glädje, som fann sitt praktiska uttryck i offer av tid och penningar för Herrens sak. — Gammal fiendskap blev bilagd, och en stor nitälskan för evangeliets utbredande blev lagd i dagen.

På en av de mest avsides liggande stationerna bekände den evangelist, som under flera år haft tillsyn över församlingarna, att han gjort sig skyldig till ett hårt och härsklystet beteende gent emot bröderna i stället för att låta sig ledas av Herrens ödmjukhet och långmodighet. Hans bekännelse

gav luft åt många hjärtans fördolda känslor, och många syndabekännelser gjordes.

Efter ett mellanrum synes väckelseböljan ha kommit tillbaka till åtskilliga av de platser, som den förut gått över, och synes denna gång ha haft djupare verkan. Medan de synder, som vid första tillfället kommo i dagen, kunna hänföras under rubriken förbrytelser och yttre förargelser, syntes de bekännelser, som sedan gjordes, vara av mera andlig art, såsom hämndgiriga tankar, missundersamhet, hemlig begärelse, pliktförgätenhet, motstånd mot Anden, försummelse i att arbeta för sina närmastes frälsning o. s. v.

Ett par erfarna missionärer gjorde följande uttalanden om väckelsens verkningar med avseende på framtiden. Den ene säger:

"Den kristna kyrkan i Mandschuriet har under loppet av de sista månaderna nått en andlig ståndpunkt, varifrån den aldrig kan vända tillbaka. Hurudan än framtiden må bliva, så kan den dock under inga omständigheter bli som den gamla tiden. Väckelsen har för de kristna varit en uppenbarelse av Andens makt; ingen av dem har någonsin såsom nu erfarit den Helige Andes personliga verklighet."

Den andre missionären säger:

”De blivande resultaten kunna icke med bestämdhet betecknas, så länge rörelsen pågår, men några av de närmaste följderna äro dock så uppenbara, att ingen kan undgå att se dem. Så har man överallt här börjat giva tionde av sin inkomst till Herrens verk. Församlingen i Mukden, som dock har ganska stora utgifter, har tecknat sig för ett nytt månadsbidrag, så stort att det kan underhålla en ny evangelist. Antalet av studerande vid missionsseminariet är större än någonsin förr.

Den företeelsen, att kineserna här, som äro en ”hårdhudad” ras och i besittning av en stor självbehärskningsförmåga, blivit så djupt rörda, att de alldeles glömt bort denna sin självbehärskning, det är det mest i ögonen fallande beviset på väckelsens övernaturliga art.” —

Av de många enskilda berättelserna från denna väckelse må en anföras. En före detta rövare hade börjat gå med på mötena i hopp att överheten då ej skulle gripa honom. Han blev emellertid fasttagen, och det fanns tillräckliga bevis för att döma honom till döden. Men i enlighet med kinesisk lag kan en sådan dom ej gå i verkställighet med mindre brottslingen avlägger bekännelse. Vill han ej bekänna, så får han i regel

undergå tortyr, tills han av två onda ting väljer att låta domen gå i verkställighet. Men denne man ville nödvändigt rädda livet. Han var fast besluten, att hur mycket de än månne pina honom, skulle han dock icke bekänna. Mer än en gång led han tortyren med alla dess fruktansvärda plågor, men han tillstod icke sitt brott. Då man ingen väg kunde komma med honom, gav man honom fri. Denne man blev fattad av Herrens Ande och avlade vid ett möte inför de församlade en öppen bekännelse, att han varit en rövare. Han tillade, att vad han lidit under tortyren var intet att tala om i jämförelse med de kval, som nu drivit honom till att avlägga bekännelsen.

Egendomligt nog var en av de rättsbetjänter, som varit med om att pina honom, närvarande vid detta tillfälle. När han hörde den forne rövaren så öppet bekänna sina synder, blev han rädd och flydde från kyrkan. Sedan varnade han sina kamrater för att gå till de kristnas möten, ty, sade han, "deras ande är kommen, och I kunnen bliva förhäxade".

Väckelsen i Mandschuriet såväl som den rörelse, som därifrån gick ut över Kinas missionsförsamlingar, har, som sagt, icke i första hand varit en väckelse bland hedningarna. Den har hållit sig

till församlingarna och där skoningslöst bringat i ljuset en massa mörkrets gärningar. Den har gjort sig gällande som en tvingande makt, som fordrat hel, öppen och offentlig syndabekännelse, men som också har lönat dem, som böjt sig för fordringarna, med en ny inre kraft och frid.

Väckelserna i Kina kunna betraktas som en omedelbar fortsättning av väckelserna i Mandschuriet. Den man, som framför många andra fick vara till stor välsignelse i Mandschuriet, fick även vara det av Gud utsedda, synliga redskapet till att bringa samma välsignelse till de kinesiska församlingarna. Denne man var en presbyteriansk missionär vid namn Goforth. Även i Kina tyckes, på samma sätt som i Mandschuriet, väckelsen i det stora hela ha inskränkt sig till de kristna församlingarna, där ett allmänt uppvaknande blivit följden. Detta hade ju naturligtvis i sin mån rika följder även med avseende på verksamheten bland de utomstående, i det att en större nitälskan för deras frälsning blev tänd i de troendes hjärtan.

Ur missionär Goforth's berättelse om väckelsen på hans station Changtefu vilja vi först anföra ett utdrag. Han säger:

Hela församlingen var gripen. De kunde ej göra motstånd. Män, kvinnor och barn ropade om

barmhärtighet. Bönen steg upp som en väldig våg. Ingen bad utan tårar. Den ene stod upp och sade: "Fäder, jag är ej frälst; viljen I bedja för mig?" Hela församlingen började bedja. En annan sade: "På vår station är det bara död. Bedjen för oss!" Och församlingen bad. Sju olika gånger försökte jag börja min predikan, men det var omöjligt. Där var sång, bön och bekännelse, och under hela tiden trängde sig skaran av bekymrade fram till plattformen. Det var nog ej lätt för dem att stiga upp och avgiva sådana bekännelser, som vi fingo höra, men de syntes drivna av en oemotståndlig makt, och ingenting kunde hindra dem.

En dag kom en av lärarna in till mig tidigt på morgonen och sade: "Pastor, vi måste börja tidigare. Folket har gråtit halva natten." Detta var sådana, som ej förr varit med. "Låt dem då börja tidigare", svarade jag. Kl. 9 f. m. gick jag dit. Så snart sången var sjungen, trängde sig hela skaran mot plattformen. Och så kom det bekännelse på bekännelse ända till kl. 1. Böner uppsändes hela tiden, och från alla håll hörde man sånger sjungas. Dessa gamla, välkända sånger — med vilken andekraft sjöngos de ej nu! Vi började åter mötet kl. 3 e. m. och fortsatte tills mörkret föll på. Så

följde på kvällen ett bönemöte. — Så långt ur missionär Goforths berättelse.

På Svenska Missionsförbundets fält i provinsen Hupeh gick rörelsen fram med stor kraft. Då missionär Goforth höll sina möten i staden Wuchang, där Missionsförbundet har en station, sände de svenska missionärerna från de olika stationerna en del av de infödda lärarna dit. De blevo alla kraftigt berörda av Guds Ande, och då de kommo tillbaka till sina arbetsplatser förde de med sig den heliga elden, och så spreds rörelsen över stora områden.

En av missionärerna i Wuchang skrev därom bland annat: "I vårt arbete bland detta folk ha vi fått vara vittne till de mest förunderliga ting, som helt visst ej kunna fattas och förstås till fullo av andra än ögonvittnen och t. o. m. icke ens av dem. Guds Helige Ande har varit ibland oss och på ett överväldigande sätt brutit ner sådant, som det varit oss människor omöjligt att ens till någon liten del rubba.

Vi skola aldrig kunna glömma de fjorton dagar, varunder vi nästan varje kväll fingo vara vittnen till vad vi ovan anförde. Bekännelser, som ingen mänsklig lag eller ens någon tortyr kunnat avpressa en människa, har Guds Ande framkallat.

Uppgörelser av oförrätter, som ingen människa skulle kunnat framtvinga, ha av samme Ande manats fram. Aldrig ha vi varit med om ett möte likt det, som vi hade första söndagen i februari, då vi även hade nattvardsgång. Någon predikan gavs ej rum för, utan ett underbart bönemöte tog predikans plats. Den förste, som öppnade sin mun, var vår evangelist här i Wuchang. Bekännelser av synd och brottslighet inför Gud ljödo under de mest gripande rop om förbarmande och förlåtelse. Det tycktes, som kunde han ej upphöra med rop och tårar. Härefter följde flera bekännelser av både män och kvinnor, och personliga uppgörelser kommo till stånd. Huru det kändes att sitta tillsammans vid Herrens bord efter ett sådant möte, det kan ej beskrivas. Våra hjärtan voro överfulla, och vi kunde blott ropa: O Herre, din kraft är stor.

Man kunde tro, att de hednakristnas bekännelser endast gällde synder, som sammanhänge med deras gamla, fäderneärvda hedniska seder. Men nej, där gjordes även bekännelser av sådant, som många kristna hemma i Sverige tillåta sig utan att däröver ha något ont samvete. En elev i evangelistskolan var bekymrad däröver, att han under nyårsferierna, då han var i sitt hem, icke

vittnade så för de sina om Kristus, som han skulle ha gjort.”

Synnerlig kraftig tycktes väckelsen ha varit inom församlingen vid stationen i Ichang.

Härom skrev missionär K. W. Engdahl bland annat:

Domen har börjat på Guds hus, men efter domen har kommit bekännelse, förlåtelse, frid, nytt liv, glädje i Herren som aldrig förr och ny iver att se andra frälsta. Vi hade läst därom och allvarligt bett vår Gud, att han även skulle komma till våra trakter för att vattna sin torra plantering. Han har kommit, och våra hjärtan äro fyllda av tack och lov.

Vi sände fyra av våra evangelister till pastor Goforth's möten i Wuchang. Samtidigt bådo vi för dem, att de skulle få rik välsignelse och återkomma till vårt arbetsfält för att sprida den heliga elden. Efter återkomsten hölls ett möte, där dessa evangelister voro med, och aldrig skola vi glömma, vad vi då fingo se och höra. Guds Ande kom med sådan kraft och verkade med ordet, så att efter de båda korta föredragen flera av församlingsmedlemmarna under starkt rop och många tårar bekände synder och ropade om nåd. De tycktes alldeles glömma människorna och i sin ångest

och nöd endast kämpade med Gud. Vi kände oss både glada och bävande, men o, vad vi hoppades, att varje hjärta skulle öppnas för sanningens ande. Ett sådant möte hade vi aldrig varit med om förr i Kina. Även följande kväll samlades vi, och samma bröder talade. Ännu flera voro närvarande vid denna sammankomst. Samma heliga andekraft kändes även vid detta tillfälle. Under tårar bekände många sina synder, och de övriga lyssnade med tårar och bävan. Somliga bådo varandra om förlåtelse, och fleråriga tvister uppgjordes. Medlemmar, som till vår stora sorg hatat varandra och vilka vi med allt vårt förmanande ej kunnat försona, stodo nu upp och under djup sorg och många tårar bekände först sin egen skuld och bådo sedan om förlåtelse. Vad som djupast syntes beröra dem var, att Guds församling för deras skull lidit skada. Evangelisten Chén ropade och grät, under det han bad och bekände synder och brister. Han kände sig ha skuld i, sade han, att de kristna hade syndat. Vi kände oss djupt upprörda vid åhörandet av hans själsångest. Vilka olika böner fingo vi ej höra dessa kvällar mot förr! Här var det bön, som Guds Ande förestavade, och ej blott böneord. Mötena pågingo några veckor.

Somliga av våra församlingsmedlemmar höllo sig tysta, och några voro rädda att komma fram i ljuset med synder, som vi trodde Guds Ande ville, att de skulle bekänna. Men så småningom öppnade den ena efter den andra sitt hjärta. Huru väl märktes det ej på bönerna, om någon kände sin synd. Man bad ej längre Gud förlåta "våra" synder eller "andras" synder utan: "Gud, misskunda dig över mig, syndare." Det var förödmjukande för "pastorn", att hans församlingsmedlemmar hade så mycket att bekänna, men "allt som uppenbaras är ljus".

Även för oss har det varit en rannsakingens tid, och Herren har lärt oss mången allvarlig läxa. De kristnas bekännelser och böner ha visat oss, som intet annat kunnat, vad en hedning-kristen har att kämpa med.

Som flera utomstående under de gångna veckornas sammankomster offentligt uttalat sin längtan att följa Herren Jesus, hava sådana under de senare kvällarna fått anmäla sina namn. Det har brukat ske så, att vid mötets slut den ene efter den andre rest på sig och sagt: Jag vill tro på Jesus, jag vill tillbedja Gud, bed för mig, jag vill lämna synden, jag ångrar mina synder, o. s. v. Några hava blott anmält sina namn. Flera av våra

större skolgossar hava även bekänt, att de från denna tid vilja tillhöra Herren Jesus. Och vad som om möjligt ännu mera gläder oss är, att uteslutna församlingsmedlemmar hava erkänt och bekänt sina synder och vilja på nytt förena sig med lärjungaskaran. En av dessa var vår unge f. d. skollärare. Han hade en lång, svart syndalista att framdraga i ljuset. Men nu måste sanningen fram. Hans nöd drev honom att omtala allt.

Andra missionärer, som fått se och höra om Guds Andes verk ibland oss, hava med oss fröjdats. En av dessa sade: "Jag har varit missionär 15 år i Kina och har tills nu knappast kunnat säga, att jag sett någon genomgripande syndakännedom och syndaånger hos kineserna, men nu kan jag ej säga så längre."

Om ett möte på utstationen Tangyang skriver samme missionär:

Vi samlades med det hopp, att Gud skulle vara oss på ett särskilt sätt nära. Mycken bön hade blivit uppsänd för detta möte. Gud kom ock med sin Ande och gav oss mera, än vi vågat bedja om.

Alla evangelisterna och de flesta av våra kristna från Hoyong, Yüen-an, Tsi-hua-si, Tangyang och Yangping voro med. Även några från Ichang och

Kiangkeo hade infunnit sig, ehuru vägen var lång. Mötena, som höllos tre och fyra om dagen, leddes dels av mig och dels av evangelisterna. Elden hade börjat att sprida sig. Val av texter, evangelisternas tal över dessa, sången och bönen, allt vittnade om, att Guds Ande var på ett ovanligt sätt nära. Syndakännedom, syndabekännelse, rop och fårar voro de synliga tecknen på Guds ords och Andes kraft. För att giva en aning om, vad vi fingo vara med om, vill jag anföra, vad jag nedskrev strax efter ett av dessa mötens slut.

”En underbar dag. Jesus Kristus har med sin Ande varit nära på alla våra möten. Huru rannsakande nära var han ej på vårt sista! Sedan jag öppnat mötet, blev evangelisten Heo uppmanad att berätta, vad han hört och sett på mötena i Hankow. Han läste först 1 Joh. 1: 3: 'Det, som vi hava hört och sett, förkunna vi även för eder.' Han sade sig dock endast vara en brevbärare, som kom till dem med brev. Brevets innehåll hade en annan skrivit. De finge ej förargas på honom, om innehållet ej behagade dem. Men han m å s t e läsa brevets innehåll för dem. Sedan omtalade han med heligt allvar och i den Helige Andes kraft, vad han hört och sett. Han hade gjort noggranna anteckningar, som han troget anförde.

Han omtalade, huru väckelserna i Korea börjat samt den underbara förändring den medfört i detta lands kristna församling. Sedan anförde han, vad han sett i Hankow, samt huru Gud välsignat dem i Høyong de senaste veckorna.

Därefter lämnades frihet att bedja och bekänna synder. De två första, som bådo, tycktes ej hava fattat stundens allvar. Den ene höll ett av dessa långa 'bönetal', som vi efter de sista veckornas erfarenheter blivit så trötta på att höra.

Hu-sien-seng bad och bekände under djup rörelse. Han hade talat medvetet osanning vid skolans avslutning sista terminen för att få resa hem ett par dagar förr. Så sade han sig ha varit försumlig i skolan, ej velat betala gamla skulder samt hyst hat i sitt hjärta till vissa personer.

En församlingsmedlem började ropa och bekänna. Han hade vid ett annat möte bekänt den synd, som höll honom så länge borta från Kristus. Nu erkände han, att han stulit tyg från en evangelist. Denna och hans andra synder tryckte honom djupt, och han ropade och bad under många tårar om nåd och förlåtelse. Sedan var det en man, vid namn Tu, som började ropa om nåd. Under högljudd gråt blottade han och bekände sina synder. Han hade förnärmat missionär Fern-

ström, han hade lånat utan att återbetala samt hade andra synder på sitt samvete. Hans bekännelse, rop och tårar grepo alla. Guds Ande hade givit en sådan syndakänsla, att den starke mannen bad om nåd, som om han varit en livdömd.

Härefter kom läraren Sie. Jag hade hört om hans sedliga fall och ångerfulla bekännelse förut. Hans bön nu blev riktiga nödrop. Det kändes och hördes, som om onda andar kämpat om hans själ och voro i färd med att draga ner den förtvivalde. Då kunde evangelisten Heo ej uthärda längre. Han grät och uppsände bönfällande rop till Gud för den förtvivalde mannen. Båda ropade på en gång. Evangelisten Chen satt med huvudet nedlutat i händerna, under det han framstötte gång på gång: 'O Gud, hav medlidande med honom, o Gud, hav medlidande med oss.' Jag började undra, hur allt detta skulle sluta, ty aldrig förr hade jag varit med om något liknande och hört sådana ångestrop. Evangelisten Heo föreslog, att vi alla skulle sjunga sången: 'Skona oss, skona oss.' När denna bönesång sjöngs, kom det en förunderlig stillhet över de närvarande. Därpå började Heo allvarligt bedja Gud förlåta honom, emedan han länge hyst ovilja till evangelisten Wang och till läraren Yang. Han hade från Han-

kow sänt dem en bön om förlåtelse, men han visste ej, om de fått mottaga den. När han slutat bedja, vände han sig till Wang (Yang var ej närvarande på mötet) bugade sig djupt för honom och bad om förlåtelse. Wang bad därefter Gud om förlåtelse för att han hyst hat till Heo.

Evangelisten Chen In hsüen ville säga några ord till Heo. Han undrade, om Heo kom ihåg, huru elakt Chen en gång för många år sedan talat till Heo. Heo svarade, att han hade glömt det. 'Ehuru vi nu äro de allra bästa vänner, har jag ej kunnat glömma det', svarade Chen. Sedan omfamnade de varandra på själva talarestolen, under det kärlekens och försoningens tårar runno utför deras kinder. Ingen undrar på, att vi ej kunde återhålla våra tårar vid en sådan syn. Aldrig kan en dag som denna glömmas.

En av våra evangelister skrev om detta möte till en kinesisk tidning i Hankow följande: 'Sammankomsten räckte tre timmar, och under en timma bara gräto och bekände de närvarande synden. Det var som en liten domsdag'.

Att väckelsen haft följder även till offersinnets väckande, framgick tydligt vid det samtal vi hade om verksamheten på våra olika stationer. En av evangelisterna begärde ordet. Under tårar och

med darrande röst begynte han: 'Jesus har av kärlek till oss låtit sitt blod rinna, och vi äro ej villiga att offra litet av våra pengar för hans riks-sak. Jag lovar att hädanefter giva tionde av min inkomst.' En annan sade: 'Jag lovar att ock giva tionde.' En tredje: 'Jag lovar att giva 1,000 cash i månaden till verksamheten.' Senare har samme evangelist, som äger litet egna pengar, erbjudit sig att själv köpa hus till ett kapell för omkring 120,000 cash. Huset skall inköpas på en plats, där han själv är uppfödd och där han även har många hedniska släktingar. Två medlemmar lovade 20,000 cash vardera, en annan evangelist gav 3,000 cash och en lovade att skänka ett stycke jord till missionen. Församlingsmedlemmarna i Kiangkeo, Hoyong och Tsi-huasi lovade att själva hädanefter sörja för de löpande utgifterna i kapellen. Vi funno till vår stora glädje även här, att när Guds Ande får mera helt makt med de kristnas hjärtan, då går det lätt att offra av sina jordiska ägodelar. Och dock, huru litet av sådana ha de flesta av våra evangelister och kristna! Flera av dessa senare ha på grund av de sista årens översvämningar och därpå följande missväxt nära på bragts till tiggargstaven. Men nu

vilja de vara med och taga nya tag, ty Gud har välsignat deras själar.

Alla, som under dessa dagar öppnat sitt hjärta för Guds Helige Ande, tycktes djupt sörja över, att de ej gjort mera för andras frälsning. Vi tro dock, att de hädanefter bättre skola kunna vittna om Jesu Kristi kärlek till syndare, sedan de själva fått en djupare erfarenhet av samma kärlek."

1001864918

-50

Pris kr. 1: 25.
